

Буває сон, буває й снище!

Сон – то пусте, розвіється од сонця,

а снище – річ тяжка, то віще щось.

З мудрості старосвітських людей.

Сон мені дивний приснився: крила у мене зросли – дужі,
широкії крила.

В небо високе збиралась летіти, силу свою попитати, вільної
волі зазнати, з розуму й волі вінець утворити – найкращого
людського щастя вінець.

Та в тую ж хвилину, коли переповнилось вщерть моє серце
могутнім отим предчуттям, враз щось страшне, невідоме на
його злягло, придавило, неначе морозом скувало.

Летіти! Летіти! Тікати мерщій од важкої мари! У мене ж бо
крила, могутнії, бистрії крила!

Силкуюся їх розгорнути... розпростую... стріпую... міцно
махаю – із крил підіймається густою хмарою міль...

Даремне махаю я крилами: пір'я летить, обголяються,
падають крила, міль же беззвучно тріпоче-тріпоче своїми
крильцями, мигтить мені в очі глузливо.

Я скрикнути хочу страшенно, розпачливо, грізно, щоб
криком весь світ розбудити і тую мару залякати – з горла мого
не виходить і жадного звука.

Я в розпачі горло своє роздираю, я бачити хочу, де голос мій
дівся – і там, замість струн голосних, намацую щось невідоме:
біле, м'яке та глухе, наче вовна.

Закладаю руки у виразку глибше, щоб разом і серце
дістати, та – враз прокидаюсь.

Так! Богові дяка, то був тільки сон! Той сон навісний розтає,
наче піна... А що ж на душі отак важко?

Померкла за вікнами місячна ніч; кругом розпливлися і
стеля, і стіни, знайоме життя провалилось кудись, з німого
страшного провалля дихає холодом мертвим питання: для чого
жилося?..

Силкуюся знову заснути, мару ту страшну задурити... Ні,
годі! Дарма! До повної пам'яті тільки доходжу і бачу, що
дійсність ще важча од сну і навіть не знаєш, чи матимеш змогу
подякувати в тую хвилину, коли неминуча смерть тебе збудить
од снища земного життя.